

VALGOBSAVATØR I KIRGISTAN

Jeg var valgobservatør i Kirgisistan ved oktobervalget til parlamentet.

Selve valgforhandlingerne gik godt og langt bedre end eksempelvis i Tadjikistan. Komiteerne, de ufattelig mange observatører og vælgerne var generelt interesseret i, at "the spirit" i valghandlingen blev opfyldt, og det var rigtig positivt.

Alle i valglokalerne var positive og venlige. De var oprigtig glade for at se valgobservatører fra andre lande og helt klart særlig glade for at se parlamentsmedlemmer i denne rolle.

Det, som mangler for, at valget kan erklæres "fair og frit" er en række forhold, der let kan ændres.

- a) Der er ikke overensstemmelse mellem grundlov og valglov, hvilket kræver en ny valglov.
- b) Der er uklarhed om den finansielle støtte til partierne.
- c) Komitemedlemmerne er urutinerede, hvorfor de laver fejl. Det kan rettes ved uddannelse.
- d) Optællingerne er meget bureaukratiske, hvorfor valgkomiteerne ikke følger "bogen".
- e) Der mangler kontrol ved optællingerne.

Manglerne kan dog ikke ændre det generelle billede af, at jeg og de fleste andre observatører oplevede en positiv dag, uden uroligheder og med en god ånd.

Der var imidlertid andre katastrofer ved dette valg – og den største stod OSCE, PA for.

OSCE, PA stod som sædvanligvis for koordinationen mellem PA, ODIHR og EU-parlamentet.

Det bliver PA helt klart ikke ved med, hvis interessen for parlamentsmedlemmerne fortsat er så ringe, som i Kirgisistan. PA stillede med 9 observatører, hvoraf kun 5 var valgte medlemmer – 2 fra Norge, 2 fra Kasakhstan og en fra Danmark.

EU deltog med 6 medlemmer og ODIHR med de sædvanlige LTO'er og knap 200 STO'er.

Jeg var personlig ufattelig flov over denne arrogance fra parlamentsmedlemmernes side. Det er pinligt, at et møde i Palermo kan trække fuldt hus, mens det, der skal være et hovedformål for OSCE i den grad nedprioriteres. "PINLIGT" er det rette ord.

Fremover kan vi droppe kampen om den koordinerende magt i OSCE – den har PA tabt, hvis parlamentsmedlemmer fortsat udviser manglende interesse for det hårde arbejde som observatør.

Det var ikke kun undertegnede, der undrede sig. Kirgisistans præsident gav udtryk for stor skuffelse over den manglende indlevelse fra OSCE- landene.

Martin Høglund fra Norge gjorde det pænt som delegationschef, men hans ”tænder” var naturligvis ”trukket ud”. Han måtte overlade meget til ODIHR, hvilket var forfærdeligt.

Jeg håber at denne manglende interesse var en enlig ”svale” og at PA kommer på banen igen, ellers kan vi lige så godt overlade det hele til ODIHR.

Jeg var oprigtig skuffet over tilrettelæggelsen af min rejse til og fra Kirgisistan – det vil jeg drøfte med rejsearrangørerne. Jeg kan dog sige så meget, at Tyrkiet Airlines ikke imponerede, og at det er skrækkeligt at blive efterladt 26 timer i Istanbul, når man burde have deltaget i formøderne.

Det havde den konsekvens, at PA kun var repræsenteret med 3 valgte til fredagsmødet, og de 2 fra Kasakhstan var tydeligvis trætte af, at de skulle deltage i formøderne.

Til lørdagsmødet med partierne var min norske kollega og jeg kommet en time og tyve min. før mødet til hotellet. Vi mødte naturligvis op alligevel, og så var vi nu fem valgte. Det blev noteret under mødet af partierne, at interessen fra PA side ikke var imponerende.

Konklusion.

- **Et godt og spændende valg**
- **Positive medlemmer af komiteerne, positive observatører og interesserede og lettere forvirrede vælgere.**
- **PA´s repræsentation, en skandale.**

Afsender
MF Jens Christian Lund (S)